

«چکیده پژوهش»

مطالعات اقتصادی انجام شده در ایران و جهان بیانگر آنست که یکی از بهترین شیوه‌های بررسی و شناخت میزان کارایی و اثر بخشی عملکرد سازمانی بهره‌گیری از الگوهای کنترل هزینه، و انجام ارزیابی‌های اقتصادی فعالیت‌ها و خدمات بطور دوره‌ای و منظم می‌باشد.

بیمارستان بعنوان یکی از سازمانهای اصلی و مهم ارائه دهنده خدمات بهداشتی و درمانی جامعه نیز علیرغم قداست و اهداف انسانی خود نباید خارج از این چهارچوب قرار بگیرد. در این نگرش علاوه بر بازنگری و اصلاح الگوی مصرف امکان رسیدن به معیارهای علمی و کاربردی جهت برنامه‌ریزی‌های کوتاه مدت و دراز مدت در بخش بهداشت و درمان فراهم خواهد شد.

پژوهش اخیر بصورت توصیفی - تحلیلی با هدف «ارزیابی اقتصادی بخش‌های تشخیص تصویری بیمارستان مرکزی شرکت ملی نفت ایران با نگرشی تحلیلی بر هزینه تمام شده خدمات و مقایسه آن با تعرفه‌های مصوب (دولتی و خصوصی) در سال ۱۳۷۵» بطور گذشته نگر انجام گردیده است.

ابتدا با تکیه بر تکنیک‌های تجزیه و تحلیل هزینه‌ها و حسابداری بهای تمام شده در اقتصاد بهداشت الگویی کاربردی طراحی گردید سپس ۶۱۱۷۱ مورد خدمت ارائه شده در جامعه پژوهش (بخش‌های آنژیوگرافی، سونوگرافی، سی تی اسکن و رادیولوژی) مورد مطالعه قرار گرفت.

برخی از نکات برجسته دریافته‌های پژوهش به شرح زیر می‌باشد:

جمع روزهای کار محاسبه شده ۱۶۲۹۱ روز (۱۰۸۰۵۵ دقیقه) بود که براین اساس جمع کل زمانهای

«حضور در محل کار» برابر ۶۴۸۳۳۰۰ دقیقه بدست آمد.

- جمع کل زمان «اشتغال به کار» حاصل از زمان سنجی خدمات برابر ۹۵۵۱۸۶ دقیقه محاسبه شد. با افزودن زمان خدمات پشتیبانی (۷۹۷۵۸۰ دقیقه) این زمان به ۱۷۹۲۷۶۶ دقیقه افزایش یافت.

- جمع مرخصی سالیانه کارکنان ۲۸۹۹ روز (۹۸۱۳۱ ساعت) محاسبه شد. بعبارتی هر یک از کارکنان بطور متوسط از ۳۵ روز مرخصی استفاده نموده بودند. این میزان معادل ۱۱/۹۰ درصد کل «روزهای تقویمی کار» (۲۹۴ روز) می باشد.

- جمع هزینه های سالیانه کارکنان ۱۳۲۰۱۹۰۴۳۷۴ ریال بود که ۳۵ درصد آن غیرنقدی (۴۶۰۱۴۰۹۶۰ ریال) و ۶۵ درصد بطور نقدی (۸۶۱۷۶۳۴۱۴ ریال) پرداخت شده بود.

- متوسط هزینه پرداختی سالیانه و ماهیانه به هر یک از کارکنان در کلیه گروه های شغلی به ترکیب ۱۵۷۳۶۹۵۷ و ۱۳۱۱۴۱۳ ریال محاسبه گردید.

- نسبت هزینه تمام شده به تعرفه دولتی در بخش های تشخیصی تصویری حداکثر ۷/۸۴ و حداقل ۰/۱۹۹ برابر بدست آمد. نسبت های اخیر به ترتیب به انجام گرافی پرتابل «صورت و سینوس» در واحد رادیولوژی و انجام «آنژیوپلاستی» (P.T.M.C) در واحد آنژیوگرافی تعلق می گرفت.

- نسبت هزینه تمام شده به تعرفه خصوصی در بخش های تشخیص تصویری حداکثر ۴/۹۹ و حداقل ۶/۱۸ برابر بدست آمد. نسبت های اخیر به ترتیب مربوط به «I. A. C بدون ماده حاجب» در واحد سیتی اسکن و گرافی پرتابل «مهره کمری و پستی» در واحد رادیولوژی بود.